

మమతల పరకాయప్రవేశం

(గత సంచిక తరువాయి)

స్రీమా అయిపోవడంతోనే ముగ్గురూ రిక్నా ఎక్కి ఇంటిముఖంపట్టారు. రిక్నా లైటు క్రీసీడ జాడ తప్పించి, దట్టంగా చీకట్లు ఎల్టిక్ దీపాల్ని తప్పించుకొని దయ్యాలలా తిరుగుతున్న యే! ఎవర్ని లెక్కచెయ్యకండా రిక్నా వాడు ముందుకు తొక్కుతుపోతున్నాడు.

ముగ్గురూ ఒకళ్ళవళ్ళో ఒకళ్లు కూర్చున్నంత ఇరుగూ కూర్చున్నారు. సుబ్బరామయ్య, కోటి శ్వరావు సన్న మనుష్యులుగనక సరిపోయింది.

సావిత్రి మాఖికకాంతి, చెవులు ప్రైవ్యుల కాంతి, ముక్కు బేసరుకాంతి కలిసి, లేశమాత్ర కాంతి కళారంగాన్ని నిర్వహించి, సావిత్రి ముఖ సౌందర్య రేఖల్ని స్పష్టాస్పష్టంగా, వ్యక్తా వ్యక్తంగా, క్రోడీకరించడం కోటిశ్వరావు దృగం తాల్ని తప్పించుకోలేకపోయింది. అరమోక్షు కను గలువల చలువలు అవ్యాజమానంగా, కోటి శ్వరావు సుబ్బరామయ్యల మనోగర్వానికి కారణమైంది!

రిక్నా త్రొక్కే ఒక్క మానవుడి వగరుప్పలూ, ఎగపీల్పులూ, దిగపీల్పులూ తప్ప ఆ ఇడవతావరణంలో మరో శబ్దేతరాలు వినిపించ వూనుకోడం లేదు. అతని చిరిగిన, మాసిన తెల్లచొక్కా శిథిల భాగాల్లోంచి అమాంసలిమైర శరీరం ఉబ్బినట్టు ఏదో నల్లనిపదార్థం రంకేసినట్టు కనిపిస్తోంది.

“కొంచెం త్వరగా పోనియే! చల్లగాలి చంపు తోంది” అంది సావిత్రి.

రిక్నావాడు ఇదివరకటి వేగాన్ని కుంచినట్టా, “చచ్చిపోతున్నా ఇంకెక్కడ తొక్కేది తల్లీ! ముగ్గురక్కోతే ముండమొమ్మాల” అన్నాడు.

సోనీలు, నెంట్లుపూసుకుని రంగుల విసనకర్రల మల్లె తిరిగే మీరు, మా రిక్నాలెక్కితే మేం ముండమోసినవాళ్ళంగాక మరెవళ్ళం?—అన్న ధ్వని వినిపించింది.

“ముగ్గురైక్కించుకునేగ్గలమమ్మా? పొద్దు

ణ్ణించి, దమ్మిడీ బోణీ అవనేను—ఇయ్యాలట్లా పస్తే! ఏనుగు నాటోణ్ణి పీనుగైపోనా! ఒకరోజు బేరాలేకపోతే ఏం బతికేది నెప్పమ్మా! ఆడ యింట మా ఆడవి, ఇద్దరు కుర్రాళ్లు ముసలమ్మ బతకనేక సావనేక పడుతున్నార” —అన్నాడు రిక్నా.

సావిత్రికి కథ వివడం, విసుగనిపించింది—వెగటనిపించింది. “ఏమిటా సోది? ఆ సోది మా దగ్గరెందుకు?” అంది.

ఎవరూ మాటాడలేదు—

తిన్నగా ఇంటి ముంగల రిక్నా ఆగింది. కోటి శ్వరావు రిక్నావాడిచేతిలో రూపాయి కాసు పెట్టాడు.

“దర్మపైలువులు రచ్చించారు బాబూ, రెన్నాళ్లకెంజికి మొగమోయనక్కరనేదు బాబూ.”

రిక్నా చప్పుళ్లు సావిత్రి చెవి తెరలు తొలగించినయే! సావిత్రి ముఖం చిటిచిరుమంటూ, “ఇలా విచ్చలవిడిగా భర్తపెట్టే, నీలాటి వాళ్ళకిదేవుడు డబ్బెండుకొస్తాడు? అర్థరూపాయికి బేరమాడు కున్నది రూపాయిచ్చావు. ఏవనుకోవాలి?” అంది.

సుబ్బరామయ్య నమస్కరిస్తూ, “అతనెప్పుడూ ఇంతేలే! కన్నా మిన్నూ తెలీదు. ముసలోళ్లని మాడ్చడం తెలుసు! బీదవారిసందరినీ మీ మరది ఉద్ధరిస్తాడుకే” అన్నాడు.

కోటిశ్వరావుకి, అతను చేసినదాంట్లో తప్పవెడకడం తనలక్ష్యంకాదు. మనదేశంలోసర్వత్రా సామ్యవాదం వర్ధిల్లువయ్యే ఆభిప్రాయంగల తను సావిత్రి చర్యనీ, నిరసననీ హర్షించలేదు.

కోటిశ్వరావు సామ్యవాద సిద్ధాంతాల్ని ఆమూలంగా చదివి, ఎంతోబాగా అర్థం చేసుకున్నాననుకునేవాడు. అతని ప్రత్యేకరక్తి కిరణంలోనూ, సామ్యం గూర్తుకట్టుకూర్చోచ్చక పోయినా, అంతర్వాహినిగా అతనిలో ప్రపహిస్తూంది. అంతేగాని, ఎర్రజండా పట్టుకొని

కమ్యూనిస్టునని కేక లేసుకుంటూ రోడ్లంట పరు గాత్తుకు తిరగలేదు. అందుకే వేదవాల్లెవళ్లయినా, కష్టాల్లో వున్నామని చెయిచాపితేచాలు వాళ్ల రిక్త మాస్తాని కి యీడుగా తన రిక్తమాస్తాన్ని చాపడు. దానకరణవల్ల బీద స్నేహితులెంత ఎక్కువో, సంస్కారధరణవల్ల ధనిక స్నేహితులూ తనకెక్కువే! అందుకే డబ్బు వెదబల్లి పారవేస్తుంటాడు.

బీదవాళ్లు తన పాదాలముందు డబ్బు లేరు కోడానికి కలబడుతూ అవసీతలానికి వంగినపుడు మనోక్కుడికైతే వాళ్ళ తలల్ని బూట్లకాళ్లతో తన్నాలనిపిస్తుంది!

కోటీశ్వరరావు గది యిప్పుడు పరిశుభ్రంగా ఉండబడి, అన్నీ సర్దిపెట్టి బూజులు దులుపు కొని, చూడ్డానికేమాత్రం అసహ్యం లేకండా వుంది. ఇదంతా సావిత్రి స్వయంహస్తాలతో చేసిందే!

సావిత్రి “మా చెల్లెలూస్తుందోయ్” అంది.

సావిత్రికి చెల్లెలు కూడా వుందా? వుంటే సావిత్రికంటే అదంగా వుండవచ్చు-సావిత్రిలో లోపాలఅమెలో సద్దుకావచ్చు! ఆమెని వన్నెల వయ్యారాల్లో మించిపోవచ్చు! ఇంతంత కన్నులు చెంపకుచేరేడు మీనాలకుమల్లే, నల్లగలువపూలకు మల్లే, పూర్ణిమారాత్రి రోహిణీ ధ్రువతారలమల్లే- ఇంతపోడుగు జడ కుడుళ్లనుంచి వదులుగా చివర రిబ్బను ముక్కన్నా లేకండా కుచ్చుగా విడిలి పెట్టబడి, అందంగా జఘనసీమలమీద నర్తిస్తూ, ఎంతో సౌందర్యశక్తిని ప్రసరిస్తూ, ప్రసవిస్తూ కన్నులు మిరుమిట్లు గొలుపుతూ వుంటుంది.

తనెక్కడో చదివినట్టు ముచ్చటగా గులాబి మొగ్గలాగ ముద్దులకోసం విచ్చడంకోసంముడుచు కొన్న పల్కుగా, నిబిడంగాకండా మాధ్యమికంగా ఇంద్రధనుస్సులవంటి పెదవులు — ప్రతిబింబం చూచుకోడానికి వీలుగా చెక్కిళ్లు— “అజంతా కన్య”లా వుండవచ్చు. కోటీశ్వరరావు హృదయం ఇలాంటి సుందరోహలతో వీలిపోతోంది! సావిత్రి చెల్లెల్ని తనిలా ఎందుకూహించుకుంటాడు? తీరా చూచాక, తన భావసుందరి కాలేక పోలే?...ఆ ఆమ్మాయిని కన్నెత్తి చూడనన్నా లేదే! కాని, ఆమె మీదికి ఊహాశీలిగా, ఊహగా

నాల్ని పొరలించడానికి తను చెప్పలేని హేతువే దోవుంది!

రాత్రల్లా, సావిత్రి చెల్లెలిమీద కలుకాస్తూ, కలతనిద్రల కలవరింతులో కనులు మూసీమూయూ కండా వున్నాడు. సనేమిరా, తల్లిదండ్రులమాట తనకి జ్ఞాపకం వచ్చినా తోసిపారేస్తుంటేనే!

5

ప్రజ్ఞుటకటకలాడించే చలితో భయంకరంగా సావిత్రికి జ్వరం వచ్చేసరికి నిలువునా విరిగిపడి పోయింది. సుబ్బరామయ్య ప్రాద్దుడే బయటి కెళ్ళి పోయాడు. దెయ్యం ఆవేశించినట్టు ఒక్కసారి జ్వరం కుదిపేసింది. ఇంట్లో పనిపిల్ల, గదిలో నిద్రపోతూ, కోటీశ్వరరావు తప్ప ఎవరూలేరు!

“బాబుగారూ, బాబుగారూ!” అంటూ కేక వేసుకుంటూ, కోటీశ్వరరావుని లేపింది.

“అమ్మగారు రిసుకుపడిపోవారు బాబయ్య!” కోటీశ్వరరావు వెళ్లి చూచాడు. బిడునిమిషాల్లో సైకిలుమీద వెళ్ళి, సుబ్బరామయ్యతో చెప్పి, డాక్టరునితీసుకొచ్చి, చూపాడు.

కోటీశ్వరరావు ఇల్లుకడలకండా సావిత్రి దగ్గరేకూర్చుని, ఆఫీసుకి నెలవుపెట్టాడు— ఈ లోపులో సుబ్బరామయ్య ఒకసారివచ్చి చూచి వెళ్ళాడు. సావిత్రికి కావలసిన ఉపచారంచేస్తూ “వదినా! ఎంతలో ఎంతవచ్చిందో? పొడుట్నుంచీ పిడుగులాంటి నీకే హతాత్తుగా మలేయారావడం ఆశ్చర్యంగాదూ? అందుకేనా రత్రి చలి చంపుతోంది అన్నావ్— ఈడరగాలి తలమోది నట్టుంది” అన్నాడు.

సావిత్రికి జ్వరం తగ్గిపోడేదాకా ఇల్లంతా తనే వుచ్చుకున్నాడు. ఓసిగ్గా అన్నీ చక్కబెడుతూ, అన్నం, కూర, సావిత్రికింత సగ్గుజావ-ఇంతవచ్చడి అన్నీ చేస్తోంటే సావిత్రి ఆశ్చర్య పోయింది. “ఇంత వంటెప్పుడు నేర్చుకున్నావ్” అని.

“బేసిక్ బ్రయినింగులో అన్నీ మేమే చేసుకోవాలి వదినా! ఏదో ఈ వంటకూడా ఒక బ్రహ్మ విద్యేమిటి? అన్నీ చేతిలోవుంటే, కావలసినప్పుడక్కరకొస్తయ్” అన్నాడు.

“వెళ్ళయితే మీ ఆవిడ బదులు నువ్వేవంట చెయ్యొచ్చన్నమాట! అయితే మాచెల్లెలు సుఖ

పడుతుందన్నమాట” అంతనీరసంలోనూ నవ్వుతూ అంది.

కోటిశ్వరావుకి ఆ మాటలు వినేసరికి ఒక్కసారి వెన్నెలం తాకలిసి తనకి చల్లగా సోకినట్టయింది. కాళిదాసు కవిత్యం చదివిన మహదానందం అతని నాళనాళాల్లో పాకినట్టయింది.

ఈ మాట సావిత్రి నోటివెంట ఎవ్వడూ వినాలనుకోలేదు. అయితే సావిత్రి చెల్లెల్ని గురించి అప్పుడప్పుడు పోగడేది. ఆ పోగడల్ని తన మనస్సు అగడల్ని దాటనిచ్చేవాడు కాదు.

దసరాకోసం ఎదురుచూస్తాంటే తనెవరికోసమో ఎదురుచూస్తాన్నట్టు భావించాడు.

ఒకనాడు బండిలోంచి దిగుతూన్న ఆ ఆమ్మాయిని చూచి వా రాత్తుగా నీరయిపోయాడు. అప్పటికి దసరా నాల్గరోజులుంది!

ఆ ఆమ్మాయి పేరు మీనాక్షి!

తనభావమందరికీ ఈ మీనాక్షికి పోలికలు వెదకడానికి కోటిశ్వరావు శ్రమపడలేదు.

కోటిశ్వరావు మాట్లాడాని కుంకించడంగాని ఆ ప్రయత్న పురస్కారాన్ని గాని, చూపకపోవడంలో తను మంచినీ చేస్తున్నా అనుకునేవాడు. అందుకు తగ్గట్టుగా మీనాక్షి కోటిశ్వరావుని చూసి సౌందర్యాన్ని తొంగిలిరప్పలకిందదాచి పెట్టుకొనేది.

మీనాక్షి రావడంతోనే వదినెకూడా తనతో మాట్లాడడం మానివేసింది. అయితే అదెందు చేతనో మానవుడైన కోటిశ్వరావు అర్థం చేసుకోబోలేదు. ఇద్దరూ మాట్లాడక పోయేసరికి తనమీద కుట్ర జేస్తున్నారా? అనిపించింది. మరో రోజున కాంస్తి మెంటరీలు తెచ్చి వీళ్ళని కదిలిస్తామా? అనుకొన్నాడు.

అలాగే ఓనాడు తెచ్చి సుబ్బరామయ్య లేకండానే ఇద్దర్ని తీసుకెళ్ళాడు. సావిత్రికి డ్రీంకులవీ యివ్వబోతోంటే వద్దని తోనేనేది. మీనాక్షి అవన్నీ అందిపుచ్చుకుంటూ పిల్లలా చల్లగా తాగేస్తూ “అంత అస్వాయంగా ఆయన తెచ్చియిస్తుంటే వద్దంటే ఆయనమనసెంత కష్టపడుతుంది చెప్పు” అని కాళీసీసాలు అందించి బిస్కట్లూ, కిళ్ళీలు తెమ్మని పురమాయిస్తూ “మీకు శ్రమిస్తున్నా తమించండి” అని పళ్ళా త్రాపవక్యం వదిలి— చిరునవ్వువించింది—ఆ చిరు

నవ్వుకోసమే తనీ నాకరి చెయ్యాలనే మీనాక్షి కానసం కోటిశ్వరావు దాటలేక పోయాడు.

మీనాక్షి స్కూలు చదువుల్లో అలవర్చుకున్న సంస్కారం ముచ్చిలిగుంటలో రెండు జడలూ, లిప్స్టిక్కు, సెంటు హెరాయిలూ— ఫారిను వాయిలూ ఆర్కెండ్— ఎత్తుమడమల జోళ్ళు— అమెరికన్ గానుతో కళ్లు మిరిమిట్లు గొలిపి కుర్రాళ్ళచేత “బర్మాలేడి” అని సార్థకనామాన్ని సముపార్జించుకొంది.

కోటిశ్వరావు మాత్రం ఈ బర్మాలేడిని చూచి నిలువునా నీరయిపోయాడు. సంస్కృతినీ విజ్ఞానాన్నీ రంగరించుకొని పెదవులమీద పూసుకున్న ఈ “బర్మాలేడి” కోసం తను విల్లెక్కు పెట్టి పరుగెడతాడా?

ఒక్కొక్కప్పుడు మీనాక్షి తను పలకరిస్తోన్న పలుకరించకుండా వెళ్ళిపోయేది. నిజంగా అప్పుడతనికి అసహ్యం చేసి, మీనాక్షి నవ్వుతే నాగుపాములు బుసకొడుతూన్నట్టుండేది. ఎవరితోనో మాట్లాడుతోంటే తన్ని శపిస్తోన్నట్టుండేది. భూమియైన నిలబడకండా ఒక్కసారి కాళ్లు విరుచుకొని గెంతాలనిపించేది. మొహాన్ని కఠిన శిలలకేసి బాదుకొని రక్తంతో అమె మొహానికి బొట్టు పెట్టి ఫోటో తీయాలనిపించేది. ఇవన్నీ మనః ప్రకోపాలుగా మాత్రమే. తన్ని ఉడికించేది!

ఇంత ద్వేషించినా, అసహ్యించినా, మీనాక్షి ఏపనైనా చేసుకురమ్మనేసరికి కాదనకండా పరుగెత్తుకెళ్ళేవాడు. ఓరోజు రాత్రి “అన్నం లిన లేదు. కాస్త కాఫీ, ఒకరోటీ తిచ్చి పెడుదురా” అనేసరికి ఎంతదూరమైనా లెక్కచెయ్యకండా మైలుదూరందాటి, సినిమాచోళ్ళదగ్గరికెళ్ళి, తిరిగి కాళ్ళీడ్చుకుంటూ వచ్చేవాడు. ఈలోపుగా హోటళ్ళన్నీ కట్టెయ్యటం మీనాక్షి తనని అగ్నిపరీక్షకి నిలబెడతోందనిపించేది.

ఒక్కొక్కప్పుడు పగళ్లు నిద్రపోతున్నపుడు ఆదివారం రోజుల్లో లేసి, “దారాలయిపోయాయి, నాలుగుబళ్ళూ రంగురీళ్ళూ, దారప్పిళ్ళూ, తెద్దురా” అని మీనాక్షి లిప్తురాసిస్తే, అవిపట్టుకొని వెర్రివాడిలా ముఖం వేలాడేసుకుని తను కాదనలేకపోయే బలహీనతల్ని గుర్తించుకొని సిగ్గుపడిపోయేవాడు. మీనాక్షి కోరికల్ని తీర్చడం, తనలో తనకే తెలీని ఏదో స్వార్థం గుడ్డుపెట్టిం

దని అనుకున్నాడు. ఆ సుదైవుడు చితికి, పిల్ల బయటపడుతుండో, ఆ ముసూర్రంకోసం వేచి వున్నాడు. తన భక్తికి తనదేవి ఎప్పుడు ప్రత్యక్షమై ప్రణయాలను కథాలీలగా దేలిగా జాలిగా ఆడుతూ పాడుతూ, “పుతమిన్ స్వర్గమున కొక్కముడి రచించి” రమ్యుని స్వప్నములో కాలికి, తనూకాంతిస్నిగ్ధచ్చటారేఖికా పధాంత రాలతో, తనలీలా చెలాంచల చలన ప్రణయాను బంధాలతో ముట్లు పెట్టి కట్టిలాకు, పాతుంది?

సావిత్రి తన విషయం గో జోక్యం చేసుకో పోవటా తనమంచికే వచ్చిందని సుతోషిస్తూ, మీనాక్షి రెప్పలబరువులో ఆణిపోయే సౌందర్య రేఖాసూచికలకి ఆజ్ఞాబద్ధుడై, కనె త్తకండా ఆమె శాసనాన్ని శిరసావహిస్తున్నాడు.

కోటిశ్వరావు మీనాక్షిని అసహ్యనూ ప్రేమిస్తున్నాడంటే ఏ రెంటి అగాధపుటాచులమీద నిలబడ్డాడో, ఆ రెండు కాళ్ళమధ్య మహాగాధ భీకరనిశ్వాసపాతాశాంధకారాలన్న య్యోతుకేం తెలుస్తుంది? ఏ ఒక్క అంచునుదనో నిలవాలని తననుండంలో అననాజమేముంది? ద్వేష ప్రేమల ప్రభావంగా తమ జీవితాన్ని హిమాలయ లోయల్లోకి తోసివేసుకొనేంత మూఢుడై పోతానేమో అని భయపడేవాడు. ఒక అర్ధరాత్రి వన్నెండుగంటలకి చల్లని వెన్నెల నిశీధంలో, తిన్నగా మీనాక్షి దగ్గరి కెళ్ళి, తన ఆశలన్నీ మెలిపెట్టి ఆమెముందు పురివిప్పి, “నిన్ను తప్పి వేరే అడవాళ్ళ నెవళ్ళనీ ముట్టుకోను, పెళ్ళి చేసుకోను—తప్పితే నన్ను ఉరికంబం ఎక్కించు” అని ప్రతిజ్ఞ తీసుకొనివచ్చేస్తే! తన నొకవేళ తిరస్కరించినా, సావిత్రి నీడలో తమ, మీనాక్షిని బిడిస్తాడు! అదే అడగా తమ అంత ర్యుద్ధం సాగించి, సాగించి గెలవకపోతే, ఎడారి దారిలో ఎండమావులకోసం, ఆవేశంకో చరు గెత్తుకు పోయిపోయి సొమ్మసిలి మూర్ఛపోతాడు! ఆ మూర్ఛలో తననో భయంకరమైన ద్వేష స్వప్నం, తననీ తన జీవితాన్ని బలి తీసుకుంటుంది.

ధైర్యంచేసి, ఒకనాటి అర్ధరాత్రివేళ మీనాక్షి పక్కదరికి వెళ్ళి ఆమెని లేపాడు—తల చెదరి, పైట చెదరి, చిందరపందరగా పడిపోయిన అందంలా వుంది! మీనాక్షి పూర్తిగా రెచితేకండా, బాడీ.

లంగాదాన్ని చుట్టడెట్టుకొన్న పయిటతో శృంగారజేవత కన్న పిల్లలా వుంది!

కోటిశ్వరావు తట్టిన ఆయిదునిమిషాలకి, బద్ధకంగా ఒట్లు విరుచుకుంటూ, “ఇప్పుడేం కొంప మునిగింది? ఏవయినా తేలు గుట్టించా? నీ గదిలో పాము దూరిందా?” అంది, ఈమాట లంటుంటే తనకి నిజంగా పాములూ తేళ్ళూ కరుస్తున్నట్టే వుంది!

తమ వేసిన పదకం పల్లించడానికి పూనుకున్నాడు. తననుకున్న వాక్యాలన్నీ గొంతుక లోనే ఇగిరిపోయినయ్య.

“నిన్ను నూచిన దగ్గర్నుంచీ నావంట్లో మనసులో ఒకరకం రోగం ప్రవేశించింది. అదేవిటో గాని, ఆరోగం నిన్ను నూచే నన్ను నవ్వీస్తుంది”

“నిన్ను ప్రేమిస్తే తప్పించి, నిన్ను నేను వెళ్ళి చేసుకోను. నిన్నెప్పుడైనా నేను ఆత్మ వాచాకర్మణా ద్వేషించినా అది ప్రేమయొక్క కామరూపమే.”

“ఎక్కడైనా నే నెవరైనా వెళ్ళి చేసుకో బోతోంటే నా పక్కస్థలం నీదే సుమా! నువ్వు గూడా ఇలాగే వుండాలి.”

ఇకరకండావున్న వాక్యాలివి. వీటిని ఆమె ముందు ప్రవేశపెట్టాడు. కాస్త స్యతంత్రించి, ఆమె పక్కమీద కూచోబోతుంటే, మీనాక్షి కాస్త పక్కకి తొలగనన్నా తొలక్కండా, “నా పక్కలో పడుకోవాలని సరదాగా వుందా? అయితే తుమ్మయళ్ళ కంచవల్లో కెట్టుకుని, నిద్ర రోయినట్టే వుంటుంది” అంది.

కోటిశ్వరావు తన ప్రేమ పూయణ ముఖక్రమించి, తనెన్ని క్రమలు పడుతున్నాడో వివరిస్తూ మధ్యమధ్య కావ్యోపమానాలూ ఆపీయివీ అన్నీ కలిపి ఆమెని ఊళ్ళవన్నాడు, పరూధిని వన్నాడు, భావకలలా పొగిడాడు. పిచ్చెక్కినట్టు ప్రేమభాగాన్నంతా ఆమెముందు వెళ్ళ గ్రక్కాడు. మీనాక్షి అంతా విని, “అయ్యో పాపం! చాలా క్రమపడ్డారే” అంది.

ఇక కోటిశ్వరావు ఆమెని దగ్గరిలా కుక్కుంటూ తన ఆశని పెదవులతో ముందుకు తోశాడు—

ఆ త్రోపుకి మీనాక్షి యావనమంతా చెదిరింది. పురుషులమీద యిట్టం లేనివాళ్లు చాలా

మంది చేసేటట్టు సాగదీసి కోటీశ్వరావు ఎడమ చెంపమీద బలంగా కొట్టింది—

ఆ చెంపపెట్టుతో కోటీశ్వరావులో ఇరవై సంవత్సరాల జీవిత సంస్కారాంతర్గత ప్రతిరక్త బింద్యులు పూరకమైన వయనూ, నాగరికత, సాస్కృతి, విజ్ఞానం-అంతర్వాహిని కణ్ణోటతమై క్రక్కడలిపోయినయ్! నవనాడులూ గ్రుంగిపోయినయ్! ఆమెమీద ద్వేషవిషాన్ని క్రక్కడం మొదలెట్టాడు. కళ్ళవిప్పి చూచేసరికి, వెన్నెలంతా ద్వేషంతో నిండిన భయంకరమైన చీకటిగా కనుపించింది. తనువేసే ప్రతి అడుగులో ఆపశ్రుతి శబ్దం వచ్చింది. జీవితం తనముందు నగ్నంగా నర్తించడం మొదలెట్టింది. ఏడుసముదాలూ తనొక్కడే, ఆవపోశన పట్టినట్టు గిజిగి తన్నుకుపోయాడు.

తెల్లవారుతోంటే చిన్నకుసుకు వర్షపు చినుకు పడినట్టు పట్టింది. ఆమెచేతి వుంగరపు నాలుగుయదు క్యారెట్ల రాతిదెబ్బ, కఠిన వజ్రఘాతంలా బుగ్గమీద తగిలింది! అది తననుకోకండా మంటలెత్తడం మొదలుపెట్టింది.

మీనాక్షి పొద్దుటే గదిలోకివచ్చి చూచేసరికి కోటీశ్వరావు గుర్రపెట్టి నిద్రపోవడం గమనించి, ముఖానికి సున్నపుబొట్టు పెట్టడం తన పగపూర్తిగా తీర్చుకోవడానికే! అతనిమీద తనకి వగండుకు పుట్టాలి? అతని చేయబోయిన పనికి, తనింకా పరాభవిస్తేనేగాని తనకని తీరేటట్టు లేదు!

అలవోకగా సున్నపుబొట్టు పెట్టి తన పనిమీది వెళ్ళిపోయింది. కోటీశ్వరావు గదిలో దిష్టి బొమ్మలూ వడుకుని వున్నాడు.

మీనాక్షి, సావిత్రితో "ఆయన్ని లేపవే! ఇంకా మనిషిలా నిద్రపోతున్నాడు" అంది.

సావిత్రి గదిలోకి వెళ్ళి కోటీశ్వరావు ముఖం మీది సున్నపుబొట్టు దిష్టిబొమ్మలకు మల్లే కనిపించినయ్.

నేసి, "అదేమిటి ముఖం అలా వుంది" అంది. కోటీశ్వరావు సిగ్గుపడుతూ, "అచ్చే! ఏంలేదు. ఏంలేదు" అద్దం ముందుకువెళ్ళి చూసుకొని, "ఏంలేదు వదినా! ముఖం కందితే...స్నోరాశా... అంతే...అంతే..." అన్నాడు.

సావిత్రి నవ్వుతూ, "దానికేంగాని పోస్ట్" అని వెళ్ళిపోయింది.

మీనాక్షి, "అదేమిటి! మొహంనిండా సున్నం మచ్చలు? అప్పుడే చికిత్స ప్రారంభించావా? ట్యూరలో నయమవుతుంది పోస్ట్" అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

కోటీశ్వరావుకి పుండమీద కారంజల్లినా, అంత బాధనిపించదు. ముక్క ముక్కలైంద చిత్రవధచేసినా తను సహిస్తాడు. కాని మీనాక్షి హాస్యాన్ని విషం మింగినట్టు మింగుతాడు.

ఆరోజు ఆఫీసుకి వెళ్లిన తర్వాత తిరిగి ఇంటికి రావడం మానేశాడు. మరుచటి రోజుకూడా రాకపోవడం అందరికీ చలనం కలిగించింది. సుబ్బు రామయ్య నైకిలేమకుని, ఊరంతా తిరిగి తిరిగి చూశాడు. కాని కోటీశ్వరావు జాడలు నీటిలో జాడలే అయినయ్!

మీనాక్షికి మాత్రం ధైర్యం!
"ఎక్కడికి పోతాడే! రాకేం చేస్తాడు? వస్తాడు లే! పెట్టె బేడ ఇక్కడే వుందిగా"

సావిత్రి, "సువ్వేమన్నా ఆని వుంటావ్, లేక పోతే పిడుగులాంటి మనిషి అలా ఎక్కడ తిరుగుతూ వుంటాడు. నీ సంగతి డిల్లీ కళ్ళమూసుకు పాలు తాగినట్టే వుంది—ఎక్కడికి పంపేశావు? చెప్ప" అని, కొంచెం కోపం నటించింది.

మీనాక్షి వెకిలిగా నవ్వుతూ, "కోపంవచ్చింది లే! సున్నపు బొట్టపి, నేనే పెట్టానని నీ అనుమానం! నేనే పెట్టాననుకో—లేకపోతే అతను చేసిన పనేమిటి?" అంది.

సావిత్రి, "చాల్లే నేర్చుకున్నావు! అడదానివి కావూ? ఆమాత్రం సహించుకోవూ? అతనేం తప్పచేశాడని — అలాంటివాళ్లు నుటికోటికి ఉంటూంటారు. ఇంకా నయం అతను అంతో యింతో బుద్ధిమంతుడుగనక సరిపోయింది! మరొహడైతేనా?" అంది.

"మరొహడైతే, అట్లకర్ర కాల్చి వాత పెడుదును" అంటూ మీనాక్షి గదిలోకి, గబగబా వెళ్ళిపోయింది.

సుబ్బురామయ్య మీ ఎరగనట్టు, నవ్వునతూ "ఎంతకాలం సుంచేమిటి? నాకేం తెలీదే? మీ చెల్లలు అంత ఉద్దండురాలా?" అన్నాడు.

సావిత్రి ముఖం చిట్టించుకొంటూ, "దెబ్బ

లాడుకున్నట్టున్నారు మాటామటావచ్చి అంతే” అంది.

సుబ్బరామయ్య జరిగినదాన్ని పదిలంగా వూహించుకొంటూ కదిలిపోయాడు.

మధ్యాహ్నం కోటిశ్వరావు తండ్రిదగ్గర నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. రెండురోజుల్లో కొడుకుని చూడడానికి వస్తున్నా అని.

ఎవరున్నారని? ఎవరి సంగతి కనుక్కోడానికి వస్తారు? - సుబ్బరామయ్య ఆయనోస్తే, ఏం సమాధానం చెప్పాలో ఆలోచించలేకపోయాడు. కోటిశ్వరావు ఇంకా ఇంటో అడుగుపెట్టండే!

సుబ్బరామయ్య ఉత్తీవ్రగవేషణా ఫలితంగా సాయంకాలం నాలుగుగంటలకి, కోటిశ్వరావుని, చిందరవందరగా తయారైవున్న మనిషిని తీసుకొచ్చి, సావిత్రి కాళ్ళముందు పారవేశాడు.

6

సుమారు పదిగంటల దాపున, కోటిశ్వరావు తండ్రి వయసుమీరినమనిషి, సుబ్బరామయ్య ఇంట్లో అడుగుపెట్టాడు. అసీను కళ్ళడానికి, టకపైఎ సిద్ధంగావున్న కోటిశ్వరావు బయలుదేరబోతోంటే తండ్రి శకునమైంది.

ఒక్కసారి తను ఇంటిదగ్గర తల్లితో, తండ్రితో దెబ్బలాడి వచ్చెయ్యటం, తండ్రి తనని కొట్టబోవటం తల్లి బ్రతిమిల్లాడ్డం, చంటిసిల్లాడ్డికన కాళ్ళముందు పారవేయడం, అన్నీ ఘోషకంగా గిలగిల తన్నుకొన్నాయి.

ఈయన ఇక్కడ మళ్ళీ ప్రత్యక్షమవడం, కోటిశ్వరావుకి, గుండెబాతీసి తనచేతిలో పెట్టినట్టయింది. ఇంతలో సావిత్రి బయటికొచ్చి, “ఎవరికోసమండీ?” అంది. ముసలాయన సావిత్రిని ఎగాదిగా రెండునిమిషాలు చూస్తూ “నువ్వే నటమ్మా! మా కోడలివి—సుబ్బరామయ్య ఎంత అదృష్టవంతుడు - పెట్టిపుట్టాడు” అని పారాయణం చేస్తూ లోపలికొచ్చాడు.

కోటిశ్వరావు “మా నాన్నగారు” అన్నాడు.

“ఏదిశావ్! దొంగ నంగనాచివి, నువ్వు నా కొడుకివీ, నేను నీకు తండ్రినీటరా?” అని ముసలాయన కసీరాడు.

ఈ కసురికి-కోటిశ్వరావు బూట్ల టకటక లాడిస్తూ కిందికి దిగిపోవడం—ఎవరూ ఆపుచెయ్యలేదు. సావిత్రి నిర్ఘాంతపడిమాత్రం చూస్తోంది.

ముసలాయన కోటిశ్వరావు విషయం వివరంగా, సంగతు లడుగుతూ, “దెబ్బలాడి వచ్చే శాడమ్మాయ్! మే మక్కడ మాడుతోన్నా కానీ పంపడు. కొడుకుమీద బెంగతో అక్కడవి కళ్ళిపోతో” అంది, ఈ వెధవకిచెప్పినా ఆర్థమవుతుందా? చూడు డబ్బెలా తగలెడుతున్నాడో - అక్కడన్నప్పుడు ఇబారు గుడ్డలూ—బనీను చొక్కాలు మినహాయించి, వీడి మొహానికి బొచ్చు కోట్లూ, మెళ్ళో గుడ్డ పేలికలూనటమ్మా! నీ కళ్ళెదుటి గుండానే డబ్బు తగలెడుతోంటే చూస్తో పూరుకున్నావటమ్మా, గరిటెలో నాత వెయ్యక! సుబ్బరామయ్య కూడా, మాటాడకండా వున్నాడంటే నా ఖర్చుగాక ఏమిటి చెప్పవ. అద్దలేదు గదా, లిండి లేదుగదా! ఈ డబ్బంతా ఎవళ్ళకి తగలెడుతున్నాడని?”

సావిత్రి బిత్తరపడి చూస్తూ “ఏం తగలెయ్యటం లేదే మామయ్యా! అలాంటి బుద్ధిమంతుణ్ణి నేనింతవరకు చూడలేదంటే నమ్మండి” అంది.

“సుబ్బరామయ్యేడీ?” అన్నాడు ముసలాయన “బజారు కెళ్ళారు. వస్తారు. మధ్యాహ్నం భోజనానికి మీరు లేవండి.”

ముసలాయన కంగారు లేదంటూ, మినాక్షి కేసి చూసి, “ఈ అమ్మాయెవరు? మీ చెల్లెలు కాదుగదా?” అన్నాడు.

“మినాక్షి—మా చెల్లెలే! ఇంకా పెళ్ళి కాలేదు లెండి! మా నాన్నకీ ఓషికతగ్గింది—ఈ కాలంలో ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళవడానికి వడకెట్టాలు, మీకు చెప్పాలా మామయ్యా!” అంది.

కోటిశ్వరావు విషయాలన్నీ గుచ్చిగుచ్చి అడుగుతూ, ఎంత డబ్బొస్తున్నదీ, ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నదీ, ఎప్పుడొచ్చేదీ, రాత్రుల్లు ఎక్కడ పడుకునేదీ—వివరాలన్నీ కనుక్కొంటూ “ఏమయితే నేమిలే అమ్మా! కానీ పంపడుగా” అని విసుక్కున్నాడు.

“మీకు పంపుతున్నానని, మాతో చెప్పాడే” సావిత్రి ఇంతవాడా? అని విస్తుపోయింది.

“అబద్ధం అమ్మాయీ! అబద్ధం! అదే నిజమైతే వాడి బుర్ర నాచేతి కర్రతో బద్దలుగొట్టి, నే కొట్టుకచస్తాను.”

“అయితే అబ్బాయిని తీసుకెడుతారా?” అని సావిత్రి అడిగింది.

చచ్చినా తీసుకెళ్ళేది లేదని చెప్పతూ “ఎక్కడో ఒకచోట సుఖంగా నాలుగు రాళ్లు తెచ్చుకుంటున్నాడు. అదే నాకు చాలు! పది కాలాలకి వాడి బాగో కదమ్మా మేం కోరేది? ఒక యింటివాడైతే చూడాలనుంది.”

“దానికేవండీ! చూడాలని అందరికీవుంటుంది. ఘటన కలిసిరావాలిగాని.”

“కాని ఆ భాగ్యం మాకు లేదమ్మోయ్! ఘోటకబ్రహ్మచారిలా తిరుగుతాననీ, పెళ్ళి పెడకులూ అక్కర్లేదని భీష్మించి క్షమాచం చేపరేం చేస్తారు?”

“అదిగో, ఆ మీనాక్షీనే మీ కోడలుకింద చేసుకుంటే, మా కభ్యంతరా లుండవు” అంది సావిత్రి మీనాక్షీని ప్రేమిణిసతో నిర్దేశిస్తూ.

మీనాక్షీ కోపంతో చూస్తూ, “పెళ్ళిట పెళ్ళి నే నెవళ్లని పెళ్ళి చేసుకోను. నీ కయింది చాలదూ? నీ అనుభవంతో నాకు కడుపు నిండి పోయింది” అని బుసగొడుతూ లోపలికి పారి పోయింది.

“వెళ్ళక్కర లేదన్నా ఇద్దరికీ పెళ్ళి చేసుకొనేందుకు ప్రమాదా లుండవకుంటూ” అంది సావిత్రి నవ్వుతూ.

ముసలాయన, ముడతలుపడిన ముఖాన్ని ఆ నవ్వు అమృతలా స్పృశిస్తూ, ముడతలు విడదీసింది.

సుబ్బరామయ్య వచ్చి ముసలాయన్ని పలకరించాడు.

కన్నీళ్లు పెట్టుకుంటూ “వెధన స్వార్థంతో వాడిమీద కొండంత ఆశలు పెట్టుకొని, ఈ వృద్ధాప్యంలో అయినా, ఓమూల పడుకుని వయో విశ్రాంతి తీసుకుందా మనుకుంటే-నాకా రాత లేదురా నాయనా! సుఖమూ, శాంతి అనే మాటలకే తావులేకండా పోయింది. ఇంతకీ వాణ్ణినేం లాభం? వాడికిప్పుడు కుక్ర మహాదశలో రాహువు అంశర్ష. వాణ్ణిలా ఏడిపిస్తాడు. తల్లికి తండ్రీకి బిడ్డనించి ఎడబావులు. ఎంత బుద్ధి మంతుడైతేమాత్రం, అంగట్లో అన్నీ వున్నయ్, అల్లండినోట్లో శనివున్నట్టు తెలీటంలేదూ? ఇల్లంతా గోలపెట్టి, నేనే ఏదో అంటే పారువపడి, తల్లిని

పిల్లల్ని కాలితో తన్నేసి ఇలా నీపంప పడున్నాడు. నీకూ నాకూ సంబంధం లేదన్నాడు. ఇంకా అవ్యావపు మాటలెన్నింటికో నన్ను బాధ్యుణ్ణిచేసి, ఇంట్లో తుఫాను వదలిపెట్టి ఇక ఇక్కడ నిశ్చింతగా వున్నాడు. ఇక్కడే వుంటున్నాడని ఎవరోచెప్పితే కన్నకడుపు గనుక పరుగెత్తుకొచ్చావు. “నాన్నా వచ్చావా?” అని అని వుంటే నేనెంత తేలికపడుదును? వెధవచేషం చేసుకుని, ముఖం అయి తిప్పుకొని పోయాడురా! చూడు ఎంత బరితెగించిపోయాడో? నేనంటే అంత లక్ష్యం లేనప్పుడు వాడంటే నాకెందుకుండాలో?”

“దానిబాధ దానిది. అక్కడ తల్లి బెంగటిల్లి పోయి, రేపా మాపో అన్నట్టుంది. ఇన్ని రోగాలతో రొచ్చులతో నిముషం శాంతిలేనిమాకు, జీవితంమీద జీవించాలని ఎలావుంటుంది? ఎంత బుద్ధిమంతుడైతే మాత్రం మాకేం లాభం చెప్పు నాయనా?”

సుబ్బరామయ్య వింటూ ఆ లా కే కూర్చున్నాడు. ముసలాయన ధోరణిలో, “అయినకొడుకున్నాడు. అడవిల్లల పెళ్ళిళ్లు నే చెయ్యకండా పోయినా, వాడు చెస్తాడనే ఆశపడ్డాను. అందుకే వాడు పెళ్ళి మానేసి వెళ్లలి పెళ్ళిళ్ళూ, అనిచేసి బరువు దించుకుని తను మానేమానేస్తానని ధైర్యం చెప్పాడు. ఇప్పుడా మాటలే గాలిలోవున్నాయో? ఇల్లంతా వుద్ధరిస్తాడు వంశానుద్ధరిస్తాడు. కుటుంబాన్నంతా అవలీలగా గట్టుకి చేరుస్తాడనే గొంతెమ్మ కోరికలు కోరుకున్నందు కిడీ ఫలితం”- ముసలాయన కడుపులో గుండె కరిగి, కళ్లు వత్తుకున్నాడు.

సావిత్రి అందుకుంటూ “ముందు అబ్బాయి పెళ్ళి తలపెట్టండి. పెళ్ళయితే ఇంటి కాపునే పడివుంటాడు. దానితో మీ కోరికలన్నీ తీరుతయ్” అంది.

సుబ్బరామయ్య మీనాక్షీ ఏడుస్తూన్న ముసలాయన ముఖం చూడలేక పక్కకి తిరిగారు.

కోచీళ్ళర్రావు సాయంత్రంగాని, రాత్రిగాని రాలేదు. మర్నాడు కూడా రాకపోవడం ముసలాయన్ని మూలనుంచి లేపింది.

“అలా తిరిగి వస్తానమ్మా! ఉండబట్టడం లేదు! ఎక్కడైక్కడై తిరుగుతున్నాడో ఏమిటో?” అని

కాళ్ళకి చెప్పలూ, గొడుగుగూడుగూ ఏమీలేకండా కొడుక్కోసం బయల్దేరి వెడుతోంటే మీనాక్షి “ఈయనకి పిచ్చా ఏవిటి?” అంది.

సావిత్రి కళ్ళల్లో ఎక్కడో ఒక చిన్న మేఘం లాంటిది కమ్మింది. ముసలాయన వెడుతోన్నంత సేపూ దిగాలుపడి నుంచునుంది.

ఇదివర కెన్నడూ తిరక్కపోయినా, యెక్కడెక్కడున్నాడో వుంటాడో వెతుక్కుంటూ కల్తెకొర్రాఫీసు కెళ్ళాడు—ఆఫీసు సెలవు-తిరిగితిరిగి మాడుకుంటూ, నాలుగు గంటలకి తిరిగివచ్చాడు, ఎండలో, ధూళిలో, గాడ్సులో మణిగి, అతని శక్తివంతని పంచభూతులు పంచుకోగా, నీరసం హైన్యం లైన్యం బరువుగా మోసుకొంటూ వచ్చి కూలిపోయాడు. ఆసామ్ర సీలిపడిపోవడం, సావిత్రి ఉపచారాలకిగాని, మేలుకోలేదు.

సావిత్రి ప్రశ్నించకండా, “విత్రాంతి తీసు కేండి బాబుగారూ! ఆనవనరంగా తిరిగి, తిరిగి వచ్చారు” అంది.

“ఎడారిలాంటి జీవితంలో ఎండమావులేగాని నిజమైన నీళ్ళకోసం, బయల్దేరడం ఎంత ప్రయాసమూ!” అంటూ ముసలాయన దిగాలుపడి పడు కున్నాడు.

“ఎవరికైనా అంతే లెండి మామగారూ! మా వాళ్ళు మా అయిదుగురి ఆడపిల్లలకి పెళ్లిళ్లు చేయడానికి ఎన్నికష్టాలు పడ్డారు మాయింట్లో ఏవంత పెద్ద దీపం వుందని ఇంకా ఈ మీనాక్షికి పెళ్ళి కానేలేదు—దాని చదువూ దాన్నిమాస్తే నా కప్పుడప్పుడు భయంకూడా వేస్తుంది” అంది సావిత్రి ముసలాయన స్థితికి జాలిపడుతూ.

ఇంతలో బయట బండి చప్పుడువిని, సావిత్రి పీఠిలోకెళ్ళి చూచింది. తన తండ్రి దిగుతూన్న జాడల్ని చూస్తూ, ఉవ్వెత్తుగా వుపొంగిపో తోన్న ఆనందంతో వెలైకేకేస్తూ “నాన్నా నాన్నా ఇంత హఠాత్తుగా దిగావు” అంది.

సావిత్రి తండ్రి, “లేదమ్మా! ఆలోగే రావాలి సాచ్చింది. ఆరేయ్! బండి ఈ మనిషిని సాయం తీసుకురారా” అన్నాడు.

సావిత్రి, బండివాడి సాయంతో అతన్ను చోర్నో ఒక జబ్బుమనిషిని, నీరసంగా కళ్లు లోతుకు దించుకుపోయి, నల్లగా బూజుపట్టినట్టు గెడ్డం పెరిగిపోయిన మనిషిని దింపడం చూచింది.

రెండునిమిషాల్లో అతన్ని లోపలికి తీసుకొచ్చారు. “ఆ! ఇతను మీకెక్కడ దొరికాడు?” అంది సావిత్రి హఠాత్తుగా.

సావిత్రి తండ్రి ఆశ్చర్యపోతూ, “అం నే ననుకన్నలే ఆయింది. అవునే దాలో సావిత్రి సావిత్రి అనీ మీనాక్షి అనీ ఒకటే పలవరింతులూ, కలవరింతులూ—వి శా ఖ ప త్నుం స్టేవన్లో పడి వున్నాడు. ఫలానా వూరని చెపితే ఇక్కడికి తీసుకొచ్చాను. ఇదంతా మన మేలుకే జరిగింది. సన్నాసుల్లో పడివుంటే, ఇతణ్ణి చూచిన తండ్రి ఎంత మొత్తుకుంటాడు?” అన్నాడు.

ముసలాయనవచ్చి కొడుకుస్థితిని చూసి, మీదపడి బావురుమని ఏడ్చాడు.

కోటిక్య్రావు సాయంకాలానికి బాగాకోలు కున్నాడు. మందూ, కాఫీ, బత్తాయి రసంతాగి నీరసంగాలేస్తూ, సావిత్రి ముఖంలోకిచూస్తూ “వదినా! తల్లితండ్రిమాటవివని, వాడికిలాంటి గతి పట్టాలని నువ్వు శపించు. ఆ శాపం నేను భరిస్తాను” అన్నాడు.

సావిత్రి తండ్రి “గోసాయి మఠాధికారివై పోదామనుకొన్న నీకు శాపాలెందుకు? నువ్వే ఒకళ్ళని శపిస్తావ్” అన్నాడు. సావిత్రి “అస్థిరవృత్తి ఎలాంటివాడో నీకు నేరుగా కనిపిస్తున్నాడుగా! ఇలాంటివాడికి మీనాక్షినివ్వాలని నీకెలా తోస్తుందో నాకు తెలిటం లేదు” అంది.

తండ్రి చిరునవ్వునవ్వుతూ “అంతలోనే వుంద మ్మయ్! ఇలాంటివాళ్ళందరికీ మీనాక్షుల్నే పెళ్లిచెయ్యాలి. ముక్కుకి మూతికి తాడువేసి బంధించేసి, కొంగులుచేతికిచ్చి తిరగమంటారు. మీ మరదికి మొత్తానికి ఉద్దండురాల్నే కట్టబెడు తున్నావ్” అన్నాడు.

మీనాక్షి ఎర్రని ముఖం కండగెడ్డంతయింది. ముఖం పువ్వులా ముడుచుకుంటూ కోటిక్య్రావు ముఖంమీద నీరసంగా మెలిచిన చిరునవ్వుని ఏవగించి “మతిలేదేమిటి మీకు?” అంది. మూతి ముడిచింది. ముఖం ప్రక్కకి తిప్పకొని సుండర జఘనసీమలమీద వ్రేలుతోన్న జడని చూసింది. చేతులుగాజుల గలగలలతో చెవుల చెవుణ్ణి వదల గొట్టింది. కోటిక్య్రావు “ఈమెని నేను ప్రేమిస్తున్నానా? ద్వేషిస్తున్నానా?” అని అనుమానించాడు.